

trestem, za jaký je též považoval prvý soud. Než uvedený předpis byl změněn čl. IV. zák. z 27. června 1936, čís. 183 Sb. z. a n. tak, že propadnutí je nyní a bylo v době vyhlášení rozsudku trestem pouze fakultativním («může býti vysloveno»). Prvý soud tudíž nebyl nucen, jak se domníval, vysloviti propadnutí, ale nebyla mu citovaným zákonem posléze uvedeným odňata moc trest tento vysloviti, kdyby pro to shledal předpoklady, jichž stanovení ponechal zákonodárce úplně volnému uvážení soudcovskému. Napadán je tedy výrok, který je podle platného zákona předmětem arbitrárních úvah soudcovských a je proto rozhodnutí o uplatněných opravných prostředcích obžalovaného jako o odvolání. Zmateční stížnost obžalovaného, čelící výroku o propadnutí částky 26.600 Kč, bylo proto odkázati na rozhodnutí o odvolání z téhož výroku, jinak bylo tuto zmateční stížnost zamítnouti jako bezdůvodnou podle § 5, odst. 2 zák. čís. 3/1878 ř. z. a zák. čís. 56/1935 Sb. z. a n. již v sedění neveřejném.

Odvolání obžalovaného z výroku o propadnutí částky 26.600 Kč bylo shledáno důvodným. Jak již zmíněno, není trest propadnutí, stanovený v § 9 zák. čís. 7/1924 Sb. z. a n. ve znění zák. čís. 183/1936 Sb. z. a n., trestem obligatorním, nýbrž pouze fakultativním. Prvý soud uvádí sám, že obžalovaný spáchal souzený přestupek alespoň z části také následkem svého podivínství. Obžalovaný byl zachovalý a jde zejména o prvé přestoupení zákona čís. 7/1924 Sb. z. a n. Uváží-li se dále, že obžalovaný je 62 let stár, nezaměstnaný, že peníze byly, jak rozsudek rovněž uvádí, jeho úsporami pro stáří, je trest propadnutí neodůvodněný. Bylo proto vyhověti odvolání obžalovaného a usnésti se, jak uvedeno ve výroku.

Čís. 6257.

S hľadiska prečinu násillia proti orgánu vrchnosti (§ 4 zák. čl. XL:1914), spáchaného tak, že pachateľ nútil úradný orgán k nejakému opatreniu, stačí, keď vynucované opatrenie súvisí s výkonom povolania napadnutého orgánu.

(Rozh. zo dňa 22. septembra 1938, Zm III 313/38.)

N a j v y š š í s ú d v trestnej veci proti A., obžalovanému zo zločinu podľa § 4, odst. 2 a § 6, odst. 2 zák. čl. XL:1914, vyhovel zmätočnej sťažnosti verejného žalobcu, založenej na dôvode zmätočnosti podľa § 385, čís. 1 b) tr. p., rozsudok vrchného súdu z tohoto dôvodu zmätočnosti zrušil vo výroku o kvalifikácii a kvalifikoval čin obžalovaného ako zločin násillia proti orgánu vrchnosti podľa § 4, odst. 2 a § 6, odst. 2 zák. čl. XL:1914.

Z d ô v o d o v:

Neľze odopreť oprávnenie zmätočnej sťažnosti verejného žalobcu.

Odvolací súd zistil, že M., sprisaháný hájnik pre obec K., dňa 25. mája 1937 okolo obeda pristihol v obvode svojej príslušnosti manželku

obžalovaného pri poľnej krádeži d'ateliny, že jej zabavil kradenú d'atelinu aj s trávnicou slúžiacou k jej odneseniu a že už krátko po poľudni odovzdal onu zabavenú trávnicu poškodenému (krádežou) P. v K. Potom — ako ďalej zistil odvolací súd — o 1/2 18 hodine toho istého dňa, utekal obžalovaný A. za hájnikom M. na vzdialenosť asi 10 krokov, majúc v ruke napriahnutú tyčku od plotu, z čoho M. hneď vedel, že ho chce zbiť. Preto utekal pred ním aj M., ale keď došiel k R., sa už zastavil, obžalovaný tiež a tento držiac palicu v takej polohe, ako by chcel hájnika uderiť, žiadal ho, aby mu odovzdal trávnicu, ktorú predtým (M.) jeho žene zabavil. M. mu odvetil, aby išiel k tomu, komu ju M. odovzdal. Viacej sa nič nestalo.

V tomto zistenom skutku obžalovaného nespoznal odvolací súd skutkovú podstatu zločinu násilia proti orgánu vrchnosti podľa § 4, odst. 2, § 6, odst. 2 zák. čl. XL:1914, a to podľa odôvodnenia rozsudku preto, že vraj opatrenie, ku ktorému nútil obžalovaný napadnutého hájnika, nebolo v blízkom dosahu hájnikovom alebo v dosahu jeho možnosti, ani nebolo v jeho úradnej pôsobnosti, pretože úradný výkon jeho bol už skončený. Preto uznal odvolací súd obžalovaného vinným len prečinom útisku podľa §§ 1, 2, odst. 2 zákona čis. 309/1921 Sb. z. a n.

S právnym názorom odvolacieho súdu nelze súhlasiť. Prečinu násilia proti orgánu vrchnosti podľa § 4, odst. 2 zák. čl. XL:1914 sa dopustí — okrem iných prípadov v cit. ustanovení uvedených, o ktoré tu nejde — kto nebezpečnou hrozbou núti orgán vrchnosti k nejakému opatrenju. V smysle § 6, odst. 2 cit. zák. čl. stáva sa tento čin zločinom, ak bolo nútenie spáchané so zbraňou.

Zákon, ako je zrejmé z uvedeného predpisu, pre tento prípad ani výslovne nestanoví podmienku, ani sa nedá zo súvislosti s ostatnými prípadmi v cit. paragrafe uvedenými vyvoditi' podmienka, že opatrenie, ku ktorému bolo pachateľom nútené, musí byť napadnutým orgánom na mieste ihneď prevediteľné.

Neobstojí ďalej názor vrchného súdu, ktorý neuznal na zažalovanú kvalifikáciu ustáleného činu preto, že opatrenie, ktoré malo byť na napadnutom orgánu vynútené, nespadlo do jeho pôsobnosti, pretože úradný výkon zabavením trávnice a jej odovzdaním poškodenému (krádežou) bol už skončený a zpätne zaopatrenie trávnice, t. j. zrušenie jej zabavenia nebolo už v medziach úradnej oprávnenosti vrchnostenského orgánu. Z výpočtu jednotlivých prípadov v § 4, odst. 2 zák. čl. XL:1914 uvedených, z ich súvislosti, ako aj z ich účelu plynie, že tu stačí, keď vynucované opatrenie súvisí s výkonom povolania napadnutého orgánu.

Tento vzťah je tu daný, lebo v tomto prípade chcel obžalovaný hrozbou nútiť orgán vrchnosti, aby vrátil vec, k zabaveniu ktorej bol následkom svojho úradného povolania oprávnený, a tým aby zabavenie zrušil. Toto vynucované opatrenie bolo teda vo vzťahu k úradnému výkonu napadnutého orgánu a treba preto mať za to, že išlo o nútenie k takému opatrenju, ktoré zákon má na mysli v § 4, odst. 2 zák. čl. XL:1914.

Poněvác sa hrozba stala s upotrebením palice, tedy so zbraňou, je v zistenom konaní obžalovaného daná skutková podstata zločinu nási-

lia proti orgánu vrchnosti podľa § 4, odst. 2 a § 6, odst. 2 zák. čl. XL: 1914.

Keď prez to odvolací súd odchyľne od prvostupňového rozsudku kvalifikoval zistený čin obžalovaného len za prečin útisku podľa §§ 1, 2, odst. 2 zákona čís. 309/1921 Sb. z. a n., zavínil zmätok podľa § 385, čís. 1 b) tr. p., zmätočnou sťažnosťou verejného žalobcu právom vytýkaný.

Čís. 6258.

Rozdíly v řízení o náhradě škody osobám neprávem odsouzeným (zákon čís. 109/1918 ř. z.) a v řízení o nároku na náhradu za vyšetřovací vazbu (zákon čís. 318/1918 ř. z.).

Započtením vazby vyšetřovací podle § 55 a) tr. zák. a nastoupením trestu nepromění se vazba vyšetřovací ve vazbu trestní.

(Rozh. ze dne 26. září 1938, Zm I 797/38.)

Nejvyšší soud uznal jako soud zrušovací po ústním líčení o zmateční stížnosti generální prokuratury na záštitu zákona takto právem:

Usnesením krajského soudu v N. ze dne 8. června 1938, č. j. Tk VI 1002/35-39, jímž bylo vysloveno, že se nárok J. Č. na náhradu škody za újmy majetkoprávní, jež utrpěl bezprávným odsouzením podle rozsudku téhož soudu z 28. ledna 1936, č. j. Tk VI 1002/35-28, nepřipouští, a postupem okresního soudu v N., pokud tento soud, zprostitv podle § 259, čís. 2 tr. ř. J. Č. rozsudkem ze dne 17. března 1938, č. j. T 181/38-25 obžaloby vznesené naň pro přestupek krádeže podle § 460 tr. z., nerozhodl o povinnosti státu nahraditi škodu za zajišťovací a vyšetřovací vazbu, byl porušen zákon, a to prvým usnesením v ustanoveních § 1, odst. 3 a § 3 zákona čís. 109/1918 ř. z. a postupem okresního soudu v N. v ustanovení § 3 zákona čís. 318/1918 ř. z.

Uvedené usnesení krajského soudu se zrušuje a tomuto soudu se ukládá, aby postupoval podle § 1, odst. 3 zák. čís. 109/1918 ř. z. a aby dále zařídil, aby okresní soud v N. vynesl a doručil usnesení podle § 3 zák. čís. 318/1918 ř. z.

D ů v o d y:

Rozsudkem krajského soudu v N. ze dne 28. ledna 1936 byl obžalovaný J. Č. uznán vinným zločinem krádeže podle §§ 171, 173, 174 II a), c) tr. z. a odsouzen za to podle §§ 178, 180 tr. z. za použití ustanovení § 55 tr. z. do těžkého žaláře na 5 měsíců, zostřené a doplněné postem měsíčně, a to nepodmíněně. Do tohoto trestu byla obžalovanému započtena podle § 55 a) tr. z. zajišťovací a vyšetřovací vazba od 26. září 1935, 21 hod. 30 min. do 5. listopadu 1935 11¾ hod.

Tento rozsudek nabyt právní moci a obžalovaný si uložený mu trest ve zbývající části také odpykal, a to dne 16. června 1936.